

Handläggare
Sofie Anderman
Telefon: 08-508 05 308**Till**
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2018-03-08

Remiss om Stockholms stad program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018-2021.

Remiss från kommunstyrelsen Dnr: 154-2048-2017

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Denise Melin
StadsdelsdirektörAndrea Hormazabal
Avdelningschef

Sammanfattning

Programmet för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken består av sex långsiktiga mål med underliggande delmål samt förslag till aktiviteter för programperioden 2018-2021. Det övergripande målet är att Stockholm ska vara en stad fri från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt med ett minskat tobaksbruk. Programmet är ett styrdokument för samtliga nämnder och bolag inom staden.

Förvaltningen ser mycket positivt på förslaget i sin helhet då programmet inbegriper genomarbetade mål, delmål och indikatorer. Förvaltningen uppskattar att insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras bruk av ANDT utgör grunden i programmet. Det är också viktigt att programmet sätter fokus på ett tillgänglighetsbegränsande, hälsofrämjande och förebyggande arbete. Förvaltningen är positiv till att socialförvaltningen har ett särskilt ansvar i att stötta nämnder och bolag i implementeringen av programmet. För att förebygga dopning ges förslaget om att kommersiella träningsanläggningar ska uppmuntras till att arbeta enligt metoden *100 % ren hårdträning*. Förvaltningen är positiv till förslaget men anser att idrottsnämnden bör stå som huvudansvarig för aktiviteten.

Bakgrund

I budget 2017 tilldelades socialnämnden och utbildningsnämnden uppdraget att revidera stadens ANDT-program, då tidigare programperiod sträckte sig fram till år 2012. Socialförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen arbetat fram förslaget på reviderat ANDT-program. Arbetet har letts av en styrgrupp bestående av representanter från:

- Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
- Skarpnäck stadsdelsförvaltning
- Socialförvaltningen
- Södermalm stadsdelsförvaltning
- Utbildningsförvaltningen.

Arbetet har skett i samråd med en arbetsgrupp, bestående av representanter från:

- Arbetsmarknadsförvaltningen
- Idrottsförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Miljöförvaltningen
- Norrmalm stadsdelsförvaltning
- Socialförvaltningen
- Stadsledningskontoret
- Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
- Utbildningsförvaltningen
- Älvsjö stadsdelsförvaltning

Medarbetare inom staden samt professionella och ideella samverkanspartners har bidragit med synpunkter till programmet. För att beskriva nuläget gällande konsumtion och skador av ANDT inom Stockholms stad genomfördes en kartläggning inför programarbetet. Kartläggningen belyser både positiva resultat och utmaningar som staden står inför gällande sitt ANDT-arbete.

Ärendet

Programmets mål

Programmets övergripande mål är att Stockholm ska vara en stad fri från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt med ett minskat tobaksbruk. Programmet syftar till att lyfta fram utvecklingsområden för staden i ANDT-relaterade frågor utifrån sex långsiktiga mål. Målen är formulerade i enlighet med regeringens ANDT-strategi samt Stockholms läns regionala strategi och handlingsplan för ANDT-arbetet. Stadens program för ANDT-frågor, har en bredare ansats av tillgänglighetsbegränsande, hälsofrämjande och förebyggande arbete.

målområdet, prioriterade målgrupper samt insatsområden. Därefter följer delmål som prioriterats utifrån kartläggningen om ANDT-situationen i Stockholms stad, kunskap och forskning inom området samt synpunkter från stadens medarbetare och samverkanspartners.

Målgrupper

Programmet riktar sig till stadens medarbetare som arbetar med och för stadens invånare. Programmet omfattar alla nämnder och bolag i staden.

Den yttersta målgruppen är stadens alla invånare med ett särskilt fokus på insatser som syftar till att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk av ANDT. I programmet återkommer följande målgrupper:

- Barn och unga (0-17 år)
- Unga vuxna (18-25 år)
- Vuxna (26-65 år)
- Äldre (>65år)

Programmets innehåll

Programmet har ett brett innehåll och består av tillgänglighetsbegränsande arbete, skydd av barn och unga, förebyggande arbete, tidiga insatser, vård och behandling samt viljeriktningar för samarbetet med andra länder, främst inom Europa och EU. Hela programmet genomsyras av ett jämlikhetsperspektiv, HBTQ- perspektiv, barnrättsperspektiv samt jämställdhetsperspektiv. Programmets delmål, samt tillhörande förslag till indikatorer och förslag till aktiviteter är utformade för att bidra till jämställdhet och social jämlikhet.

Programmet har ett särskilt fokus på insatser som skyddar barn och unga mot eget och andras bruk av ANDT. För att minska ANDT-relaterade skador krävs breda förebyggande insatser, samtidigt som grupper med ett större behov av insatser får det. Personer som behöver vård eller behandling ska mötas av en missbruksvård som är sammanhållen, samordnad och tillgänglig. För att nå målen framhåller programmet vikten av en bred samsyn och ett gemensamt ansvar mellan olika aktörer inom staden.

Programmet har fyra tillhörande bilagor. Den första bilagan består av fullängdsversionen av kartläggningen kring konsumtion- och skador av ANDT i Stockholms stad. I den andra bilagan listas begrepp och definitioner. Den tredje redogör för programmets alla delmål och förslag på indikatorer i tabellform. Den fjärde bilagan utgörs av en kunskapsdel för att ge stöd i det förebyggande arbetet som bedrivs lokalt.

Programmets uppföljning

Under programperioden ska respektive nämnd och bolag följa upp programmets delmål. En av programmets bilagor innehåller förslag på indikatorer. Socialförvaltningen har ett särskilt ansvar i att stötta nämnder och bolag i implementeringen. Programmet ska följas upp i sin helhet år 2021.

Programperiod

Programperioden föreslås vara 2018-2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för tidigt socialt arbete.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiva till att revidera stadens tidigare program mot alkohol, narkotika, dopning och tobak för att aktualisera frågan och ge riktning i arbetet. Att programmet omfattar stadens alla nämnder och bolag anses öka förutsättningen för att arbeta samordnat och ta gemensamt ansvar inom staden. Förvaltningen är också positiv till processen för framtagningen av programmet då synpunkter samlades in från stora delar av staden och även brukarorganisationer.

Förvaltningen uppskattar att insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras bruk av ANDT utgör grunden i programmet. Det är också viktigt att programmet sätter fokus på ett tillgänglighetsbegränsande, hälsofrämjande och förebyggande arbete. Programmet anknyter därmed till närliggande frågor så som brottsförebyggande arbete, psykisk hälsa och föräldraskapsstöd, vilket gör att programmet i sig kan vara kunskapshöjande och visa på betydelsen av att insatser bedrivs av olika verksamhetsområden. Förvaltningen ser det som positivt att programmet framhåller att det finns lokala skillnader inom staden samt att konkreta förslag på insatser ges. Förvaltningen anser att en viktig uppgift för staden är att finna fungerande samverkansformer för att programmet ska kunna implementeras med sin breda ansats. Förvaltningen är därför positiv till att socialförvaltningen har ett särskilt ansvar i att stötta nämnder och bolag i implementeringen av programmet

För att arbeta förebyggande mot dopning ges förslag om att kommersiella träningsanläggningar ska uppmuntras till att arbeta enligt metoden *100 % ren hårdträning*. Förvaltningen ställer sig positiva till insatsen men anser att det är idrottsnämnden som bör vara huvudansvarig istället för stadsdelsnämnderna. Då idrottsnämnden är ansvarig för att stadens gym är diplomerade i och arbetar enligt metoden *100 % ren hårdträning*.

Förvaltningen ser mycket positivt på förslaget i sin helhet då programmet inbegriper genomarbetade mål och indikatorer som stödjer förvaltningens pågående arbete med att minska skillnader i livsvillkor i enlighet med det lokala utvecklingsprogrammet.

Bilagor

1. Förslag till Stockholms stad program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018-2021.